

MUSKULOSKELETAL

FYSIOTERAPI er et speciale i fysioterapi, som omhandler diagnostik, forebyggelse og behandling af lidelser i ryg og bevægeapparat.

Danske Fysioterapeuters Fagforum for Muskeloskeletal Fysioterapi

- Uddanner
- Afholder kurser
- Indhenter, implementerer og formidler viden
- Kvalitetsudvikler
- Akkrediterer og kvalitetssikrer
- Er Danmarks medlemsorganisation (MO) af det internationale forbund IFOMPT under WCPT

INDHOLDSFORTEGNELSE

- 1 Klinisk Ræsonnering
- Rapport og workshops i landet
- 3 Beretning fra Nordisk MT/MM Kongres i Gøteborg
- 5 IFOMT møde i Gøteborg – beretning
- 7 Hovedpinetemedag
- 8 Uddannelse og Kurser
- 8 Events

MULIG FEJL VED KURSUS- TILMELDING ONLINE

Ved overgangen til ny hjemmeside kan der have været problemer med registrering af kursustilmeldinger i august måned. Kontakt venligst kursusarrangør ved tvivl. Læs mere side 3.

Klinisk Ræsonnering – Rapport og workshops i landet

Projekt om klinisk ræsonnering i muskeloskeletal fysioterapi er netop afsluttet; det er anden del-projekt under kvalitetsudviklingsprojektet indenfor muskeloskeletal fysioterapi. Det er Hans Kromann Knudsen, Kristoffer Davey Dalsgaard og Inge Ris Hansen (projekt-tovholder), som har udarbejdet rapporten

Af Martin B. Josefsen, Muskeloskeletal Fysioterapeut, DipMT
mbj@rygfys.dk

En systematisk tilgang til klinisk ræsonnering sikrer, at fysioterapeuten er bevidst om baggrunden for sine kliniske valg. Det giver fysioterapeuten mulighed for at evaluere, justere og revidere sine kliniske valg, hvilket er med til at kvalitets-sikre behandlingen. En stringent tilgang til den kliniske ræsonnering er forudsætningen for en god journalføring og dokumentation af det kliniske arbejde. På denne baggrund valgte kvalitets-udviklingsudvalget i Danske Fysioterapeuters Fagforum for Muskeloskeletal Fysioterapi sidste år at sætte fokus på den kliniske ræsonnering. Målet var gennem et litteraturstudie at udarbejde anbefalinger for fysioterapeuters kliniske ræsonnering.

På baggrund af rapporten blev der i Fysiotera-
peuten nr. 11 2009 publiceret en artikel, som
opsummerer projektet »Fra tanker til handling

– vejen til en klinisk beslutning«. Ligeledes blev en case rapport af Anders Skov Hansen bragt i kort artikelform i samme blad, »Klinisk Ræsonnering i Praksis«. Casen omhandler undersøgelse og behandling af en patient med skuldersymptomer, og er skrevet på baggrund af en case rapport lavet i.f.m. uddannelsen i muskeloskeletal fysioterapi.

Spor i den kliniske ræsonnering

En hovedkonklusion er, at fysioterapeuter ræsonnerer i flere spor. Særligt fremhæves sporene diagnostisk ræsonnering og narrativ ræsonnering. Sammenlagt bidrager disse ræsonnerings-spør til et tredje spor, som omhandler diverse behandlings- og håndteringsovervejelser (se model næste side).

FORTSÆTTES >

REDAKTIONEN

Martin B. Josefsen, redaktør
(ansv.). Muskuloskeletal
Fysioterapeut, DipMT,
mbj@rygfys.dk.

Jeppe Thue Andersen, faglig
medredaktør. Specialist i
Muskuloskeletal Fysioterapi,
MaMT.

Arne Elkjær, PR. Muskuloske-
letal Fysioterapeut, DipMT.

ANNONCEINFORMATION

Se web eller mail til
mbj@rygfys.dk

BLADET MF ONLINE

www.muskuloskeletal.dk/
fagblad

ISSN tryk: 1902-9977
ISSN web: 1902-9985

MT-NYT (ONLINE NYHEDER)

www.muskuloskeletal.dk
(Fag og forskning / MT-Nyt)

BAG PROJEKTET

**Hans Kromann
Knudsen**
Specialist i
Muskuloskele-
tal Fysioterapi,
DipMT, MScR

Inge Ris
Specialist i
Muskulo-
skeletal
Fysioterapi,
MScR

**Kristoffer
Davey
Dalsgaard**
Fysioterapeut,
ExamMT

Leder

Veloerstået Nordisk MT /MM kongres i Gøteborg

Det var en varm, solrig og faglig spændende op-
levelse at deltage på Nordisk MT / MM kongres
i Gøteborg. Den svenske MT organisation havde
gjort et stort stykke arbejde for at stable tre fyl-
dige fagdage op til randen med internationale
foredragsholdere. Dertil bidrog den svenske ma-
nuel medicin faggruppe og IFOMT ECE (Edu-
cational Committee Europe).

Kongressen til Danmark næste gang

Kongressen afholdes på skift i de nordiske lande.
Næste gang bliver kongressen afholdt i Danmark.
Det bliver sandsynligvis slutningen af 2011.
DFFMF trækker allerede i år i arbejdstøjet for at
planlægge en begivenhed af denne art. Følg med
på vores eventkalender og glæd dig til den kom-
mende kongres om et par år.

Nordisk Kontakt Kommitté

Nordisk Kontakt Kommitté er et samarbejde
mellem de nordiske muskuloskeletale/manuelle
fysioterapi- og medicinske faggrupper. Der har

bl.a. gennem IFOMT-medlemslandene været en
god kommunikation mellem de danske, norske,
finske og svenske MT-grupper. I Danmark har vi
ligeledes tradition for et godt samarbejde med
DSMM. Undertegnede er fra i år formand for
Nordisk Kontakt Kommitté, og opgaven bliver i
de kommende år at understøtte et aktivt funge-
rende netværk mellem alle de nordiske landes
organisationer – med tættere kontakt til de ma-
nuel medicinske selskaber og som noget nyt den
Islandske MT-gruppe.

Fyraftensmøder og temadag

Nu starter fyraftensmøderne rundt omkring i
landet med klinisk ræsonnering på dagsordenen.
Det er her du får chancen for at opdatere din vi-
den i dit nærmiljø på en ambassadørklinik. Læs
mere her i bladet, hvor du også kan se opslaget
for den kommende temadag om hovedpine i År-
hus.

God læsning og på gensyn,
Martin B. Josefsen

FORTSAT >

Klinisk Ræsonnering i Muskuloskeletal Fysioterapi

Diagnostiske overvejelser:

- Kontraindikationer og Røde flag
- Symptombigivende strukturer
- Smertemekanismer
- Vedligeholdende biomekaniske faktorer

Narrative overvejelser:

- Patient perspektivet
- Deltagelse og aktivitet
- Vedligeholdende psychosociale faktorer

Mål og forventninger

Behandlings overvejelser:

- Metoder, teknikker, øvelser, træning
- Undervisning, vejledning, rådgivning
- Samarbejde
- Interaktion
- Prognose
- Etik

Danske Fysioterapeuters Fagforum
For Muskuloskeletal Fysioterapi

8 hypotesekategorier

I indsamlingen og bearbejdningen af oplysninger i ræsonneringsprocessen arbejder fysioterapeuter med 8 hypotesekategorier.

1. Aktivitet og deltagelse
2. Patientens perspektiv på egen situation
3. Vævsheling og smertemekanismer
4. Involverede symptomgivende strukturer og funktionsændringer
5. Vedligeholdende og prædisponerende faktorer
6. Særlige hensyn og kontraindikationer
7. Håndtering og behandling
8. Prognose

Fyraftensmøder på ambassadør-klinikker i landet

Der planlægges workshops på klinikker rundt omkring i landet. Her er ambassadørklinikkerne behjælpelige med at skabe arrangementerne, og du kan derfor kontakte en ambassadørklinik for at høre hvornår workshoppen kommer til dit område. Læs mere på www.muskuloskeletal.dk/information (Vælg Ambassadører).

Du kan også kontakte ambassadørtovholder Henrik Bach h.m@tdcadsl.dk eller Kristoffer Davey Dalsgaard for at høre mere kristoffer@superfys.dk.

PLANLAGTE FYRAFTENSMØDER MEDIO AUGUST 2009:

Kontakt Henrik Bach (Ambassadør tovholder) på h.m@tdcadsl.dk for at høre om arrangementer i dit område – eller kontakt Kristoffer D. Dalsgaard på kristoffer@superfys.dk for at høre mere om workshoppen indhold.

Nordisk MT/MM kongres i Gøteborg 29.-31. maj 2009

Mange spændende indlæg som repræsenterede en bred vifte af muskuloskeletal fysioterapi – udvalgte referater. Fuldt program kan ses på www.omtsweden.se (events).

Inter-tester reliability of a proposed treatment-based classification algorithm for patients with low back pain.

Af Inger Madsen, Muskuloskeletal Fysioterapeut, DipMT

Svenske Birgitta Widerström, PT, MSc, Certified Specialist Orthopaedic Manipulative Therapy fremlagde undersøgelse med titlen »Inter-tester reliability of a proposed treatment-based classification algorithm for patients with low back pain«.

Målet var at opsætte en behandlingsrettet algoritme som kan være et klinisk værktøj for fysioterapeuter. Modellen skal klassificere Low Back Pain (LBP) patienter i fire behandlingstiltag:

1. Smertemodulering med det formål at smerte lindre.
2. Stabilitetstræning med det formål at forbedre dynamisk stabilitet.
3. Mobilisering med det formål at normalisere bevægelighed.
4. Generel træning med det formål at forbedre kropsbevidsthed, styrke, bevægelighed og kondition.

De muskuloskeletale fysioterapeuter som undersøgte patienterne (n=64) med LBP gjorde det uafhængigt af hinanden og efter en kort introduktion til metoden. Patienterne havde gennemsnitligt haft LBP i 12 uger. Der blev optaget anamnese, brugt spørgeskemaer til den patient-rapporterede gene samt testet aktivt og passivt.

I undersøgelsen var der en overensstemmelse på 78 % mellem de fysioterapeuter (Kappa værdi 0,72 = god). Der var 68 % overensstemmelse om et bestemt bevægelsesmønster var til stede (Kappa værdi 0,38). Der var 92 % overensstemmelse (Kappa værdi 0,84 = meget godt) på neurologiske tegn. Birgitta Widerström konkluderer at muskuloskeletale fysioterapeuter med klinisk erfaring med hurtigt introduktion til klassifikationsmodellen kan bruge modellen. Selvom nogle elementer kan forbedres siger forfatteren dog at klassifikationsmodellen kan være klinisk interessant for fysioterapeuter i den primære sundhedssektor.

HENT ARTIKLER OG RAPPORTER OM KLINISK RÆSONNERING ONLINE

På www.muskuloskeletal.dk vil du kunne hente artiklerne fra Fysioterapeuten samt Rapporten om Klinisk Ræsonnering og Case Rapporten af Anders Skov Hansen.

OVERGANG TIL NY HJEMMESIDE

Som en del af fysio.dk's overflytning til ny server og layout følger DFFMF trop. Det giver andre og nye muligheder – bl.a. for informationsudvekslinger.

I den forbindelse vil vi gerne gøre opmærksom på mulig fejl ved kursustilmelding (manglende registrering) primært start-medio august måned.

Kontakt venligst Inger Skjærbæk hvis du ønsker bekræftelse eller er i tvivl – ingerskj@post10.tele.dk.

På gensyn på ny hjemmeside.

Ragnar Faleij blev på kongressen hyldet som afgående MT-formand for sit store arbejde med MT i Sverige.

LÆS OM VERTEBROBASILAR INSUFFICIENS OG SIKKERHEDSTEST

- Hent DFFMF's rapport og folder med anbefalinger omkring cervikale sikkerhedstest på hjemmesiden (Fag & Forskning).
- Se de engelske anbefalinger her: www.macpweb.org (VBI Guidelines).
- Se de australske anbefalinger her: www.physiotherapy.asn.au (vælg Groups → Musculoskeletal Physiotherapy → MPA Resources Clinical – og du kan finde VBI stof).

BILLEDER FRA KONGRESSEN

En masse andre spændende indlæg var der på kongressen – vi kan desværre ikke præsentere alle her. Der kan ses billeder fra kongressen på www.omtsweden.se (kig øverst på hjemmesiden).

LÆS ARTIKEL AF ROGER KERRY I JOSPT

I JOSPT nr. 5 2009 er der et helt temablad om nakken. Roger Kerry skriver sammen med Alan Taylor om VBI / Cervikal Arterial Dysfunktion kombineret med cases. Medlemmer, som abonnerer på JOSPT gennem DFFMF har fri adgang til hele bladet.

HØR ROGER KERRY PÅ HOVEDPINE-TEMADAGEN 26. NOVEMBER

Se program for hovedpinedagen side 7.

Cervical Arterial Dysfunction: Assessment and Management for cervical manual therapy – Roger Kerry, Associate Professor of Physiotherapy, Musculoskeletal Physiotherapist, University of Nottingham

Af Martin B. Josefsen, PT, DipMT – mbj@rygfys.dk

Roger Kerry var en opløftende god taler og præsenterede på højt plan og med humoristiske indslag opdaterede tilgange til vurdering af vaskulære komplikationer i nakken. Nogle af hovedbudskaberne fra hans egne samt engelske guidelines (MACP) går på, at vi som det første skal være opmærksomme på anamnesticke tegn på vaskulære dysfunktioner. De kliniske test vi har til rådighed for A. vertebralis test er ikke nok til udelukkelse af patologi.

Vores store udfordringer er dog bl.a. at symptomer fra a. vertebralis eller a. carotis først dukker op, når patologier er fremskredet. Som eksempel arteriosclerose med symptomer på svimmelhed, synsforstyrrelser og drop-attacks. Med andre ord kan patienten komme ind ad døren med disse symptomer – og selv uden behandling risikere en emboli på vej ud af døren. Faktisk viser et nyligt studie, at risikoen for et »fatalt event« er lige stor om man besøger en læge eller en kiropraktor. Selv om man måske kan diskutere, hvad patienten mon henvender sig med af symptomer i første omgang.

Dernæst er der forskningsmæssigt ikke rimelige muligheder for at randomisere folk til risiko-

fyldt behandling versus ikke-risikofyldt behandling – det ville kræve yderliggående etiske forhandlinger (!). Og ikke mindst ville det kræve en meget lang dataindsamlingsproces med millioner af forsøgspersoner, da der så sjældent forekommer mulige komplikationer. Vi er derfor nødsaget til at kigge retroperspektivt på de få tilfælde, som publiceres på skrift.

Om ikke andet kan det konkluderes, at f.eks. a. vertebralis dissektion eller trombeløsrivelser efter behandling (fysioterapi / kiropraktik / osteopati) beskrives som yderst sjældent forekommende – beskrevet fra 1/1.000.000 til 1/10.000 i et andet studie.

Anbefalingerne fra Roger Kerry og England er kort, at vi må være særdeles opmærksomme på vaskulære og neurologiske symptomer samt systemiske lidelser – og sekundært på de kliniske test vi har til rådighed.

Roger Kerry nævner manglen på egentlige retningslinier eller algoritmer – og nævner at mange lande har mere »klinisk ræsonnering« baserede anbefalinger. Anbefalinger fra England og delvist Australien minder mere om egentlige retningslinier i screeningsprocessen.

MT (fysioterapi) har ældre rødder end osteopati og kiropraktik

– 2 oplæg af hhv. Anders Ottosson, PT, PhD og Freddy Kaltenborn, PT, MT.

Der har historisk været mange opfattelser af hvilken profession, som har rødder længst tilbage. Traditionelt fremhæves Andrew Taylor Still i Osteopaten (1892) og i Kiropraktikken D. Palmer (1897). Anders Ottosson, fysioterapeut fra Norge, har i sit PhD projekt fra Gøteborg undersøgt fysioterapiens oprindelse. Den første gren med fokus på MT-elementer (fysikalske teknikker og øvelser) viser sig at have rødder til-

bage til 1813 hos »Gymnastic Directors« Ling, Branting og Kellgren – som udspring for både Orthopædisk Manuel Terapi (Fysioterapi) og Manuel Medicin. Et interessant oplæg på kongressen, som efterfulgtes af Kaltenborns lige så spændende historiske oprids af såvel oprindelser som udviklingen af nutidens manuelle/muskuloskeletale fysioterapi.

GRATIS COCHRANE ADGANG FOR ALLE

Alle danskere har nu fri og gratis adgang til det ansete elektroniske forskningsbibliotek indenfor sundhedsvidenskab, Cochranebiblioteket. Den gratis adgang sikres via en bevilling på Finansloven. Der er bl.a. adgang fra Det Nordiske Cochrane Centers hjemmeside: www.cochrane.dk, hvor der findes en dansk søgevejledning. Cochrane-biblioteket indeholder over 3500 oversigter over gavnlige og skadelige virkninger af behandling og forebyggelse.

IFOMT møde ved Nordisk MT-Kongres i Gøteborg

Af Inger Madsen, Muskuloskeletal Fysioterapeut, DipMT

Fredag den 29. maj

IFOMT står for International Federation of Orthopaedic Manipulative Therapists og Fagforum for Muskuloskeletal Fysioterapi i Danmark er medlem af denne internationale sammenslutning. IFOMT er en undergruppe af WCPT, World Confederation for Physical Therapy. Ved Nordisk Kongres i pinsen 2009 blev der holdt et åbent IFOMT møde.

Deltagere fra Danmark var Martin B. Josefsen og Inger Madsen. Øvrige lande repræsenteret var Østrig, Belgien, Finland, Grækenland, Irland, Holland, Tyskland, Norge, Sydafrika, Spanien, Sverige, Schweiz, Storbritannien og USA. Der var afbud fra bl.a. Australien, Hong Kong, Italien og Japan.

Fra IFOMTs bestyrelse deltog formand Annalie Basson (Sydafrika), kasserer Erik Thoomes (NL) og Ken Olsson (US) samt Alison Rushton, formand for Standards Committee.

På det åbne møde har alle kongresdeltagere mulighed for at møde op. Indledningsvis gav hver enkelt delegeret fra de fremmødte medlemslande en kort beskrivelse af hvad der var sket nationalt siden IFOMTs verdenskongres i Rotterdam i maj 2008. Derefter gav bestyrelsesmedlemmerne en kort orientering.

Annalie Basson: Der vil komme opklarende beskrivelser af afstemning om værtskab af IFOMT verdenskongres for at skabe en gennemsigtig beslutningsproces.

Erik Thoomes: Fundraising skal forbedres og hjemmesiden skal gøres mere aktiv.

Ken Olsson: Revidering af IFOMTs vedtægter har været i gang det seneste år. Målet er at gøre vedtægter mere klare og forståelige. En ekstern konsulent (fra USA) har givet forslag til ændringer i første udkast som har været rundsendt til medlemslandene, der har givet feedback. Næste udkast forventes at være klar i efteråret 2009. Der skal først være afstemning om de nye vedtægter i 2012 ved verdenskongres i Canada.

Alison Rushton fra Standards Committee:

- Standards Committee har været eller er i gang med »international monitorering« af de muskuloskeletale diplom- og master uddannelser i Holland, New Zealand og Tyskland.
- Standards Committee har udarbejdet et dokument for cervicale sikkerhedstests/VBI.

- Dagen før verdenskongres i Rotterdam startede blev der afholdt »Teachers meeting« som gav værdifuld erfaringsudveksling. Diskussionerne var brugbare i udvikling af uddannelse.
- Standards Committee håber på et møde i 2010.
- Standards Committee ønsker medlemslandenes feedback i webforum vedrørende gensidig anerkendelse af muskuloskeletale uddannelser.

Lørdag den 30. maj 2009

Mødet blev afholdt uformelt til information og diskussion. Beslutninger og afstemninger kan kun ske på generalforsamlinger hvert fjerde år i forbindelse med verdenskongres. Alle medlemslande var inviteret til at være repræsenteret med en delegeret og en observatør. Fra Danmark deltog Martin B. Josefsen og Inger Madsen. I alt var 15 nationer repræsenteret.

Fra IFOMTs bestyrelse deltog formand Annalie Basson (Sydafrika), kasserer Erik Thoomes (NL) og Ken Olsson (US) samt Alison Rushton, formand for Standards Committee. Bestyrelsen orienterede vedrørende økonomi, revidering af vedtægter og gensidig anerkendelse af uddannelser.

Økonomi: Erik Thoomes forklarede at afholdelse af verdenskongressen havde givet IFOMT et underskud men at dette er blevet dækket af et tilskud fra den hollandske muskuloskeletale forening, NVMT. Det er kontrolleret at der ikke sket uberettiget brug af midler. IFOMT havde budgetteret med et overskud fra verdenskongressen, og de penge mangles nu i driftsregnskabet. Ved verdenskongressen i 2012 vil der blive budgetteret med at 5 % af kongressens deltagerbetaling går til IFOMT uanset slutresultatet. Fremover er målet at gøre IFOMTs drift mere uafhængig af deltagerbetaling på verdenskongresser. Medlemslandenes kontingent til IFOMT skal dække daglige udgifter. Kontingenter forventes af stige i takt med inflation. Det er især international monitorering af uddannelse som koster.

Erik Thoomes orienterede om processen for valg af værtsby til fremtidige verdenskongresser: Processen skal være mere gennemsigtig og der vil blive et nomineringsudvalg som tilser valgprocessen. Alle kan nominere værtsbyer og værtsbyen vil fremover være udpeget forud for verdenskongressen. Dvs. at værtsbyen for 2016 vil blive offentliggjort før verdenskongressen i 2012 i Canada. Såle-

Inger Madsen
– referent

Deborah Falla
holdt på kongressen oplæg om neuromuskulær kontrol af nakken hos nakkepatienter

Mariano Rocabado fra det varme Chile trak i et passende vikingekostume. Heldigvis var der varme dage og høj sol i Gøteborg.

IN MEMORIAM – EN HYLDEST TIL ASBJØRN MIDTTUN

En fagprofessionel pioner, ildsjæl, personlig tutor, inspirator og god ven er død. Asbjørn skabte en væsentlig del af det fundament, som Danske Fysioterapeuters Fagforum for Muskuloskeletal Fysioterapi til stadighed bygger på og udvikler. Med sin dynamiske væremåde, norske accent og konstante drive henimod, at tingene altid kunne/skulle gøres lidt bedre i både nationale og internationale fagprofessionelle sammenhænge, blev han kendt og respekteret af flere generationer af fysioterapeuter.

I sit mangeårige virke som faglig leder i MT gruppen resulterede hans drive og turbo i, at undertegnede kom godt i gang med et mangeårigt og stadigt virke indenfor muskuloskeletal fysioterapi på både nationalt og internationalt plan. I forhold til MT gruppen blev »alle kapitler skrevet«, og det allersidste kursus i den gamle kursusstruktur (C2), samtidig med at den nye og mere tidssvarende struktur blev iværksat, blev afviklet af Asbjørn og undertegnede – den gamle mester og hans elev.

I kærlig og ærefuld erindring

Alik Weintraube FT DipMT
PDpsyk MLP
Specialist i Muskuloskeletal Fysioterapi

des skal potentielle værtsbyer ikke bruger midler og kræfter til at føre valgkamp på kongressen.

Ken Olsson orienterede om revidering af IF-OMT's vedtægter i forlængelse af det han havde fortalt dagen før på det åbne møde:

- »OMT« (Orthopaedic Manipulative Therapy) erstatter ordene »manipulative and manual therapy skills« i næste udkast.
- I første udkast refereres til »Roberts Rules of Orders« i forbindelse med valgprocedure. Det er en opklaring at referere til »Roberts Rules of Orders«. Dog var flere lande ubekendt med referencen.
- Norge foreslår at der bliver forskellige farvekoder i næste udkast for hhv. ændringer (»changes«) og opklaringer/omformuleringer (»clarifications«).
- Næste udkast forventes at være klar i oktober 2009 og udkastet debatteres på webforum omkring årsskiftet 2009/2010, hvorefter der laves nyt udkast igen. Der skal først være afstemning om de nye vedtægter i 2012 ved verdenskongres i Canada.

Alison Rushton, Standards Committee, fortalte at alle medlemslandene forventes at implementere Standards Dokuments i 2011. Når landene er igennem international monitorering fortæller man hvordan nye standarder skal implementeres. Diskussionen om gensidig anerkendelse af muskuloskeletale uddannelser blandt medlemslandene blev diskuteret ved Teachers Meeting i Rotterdam 2008. Det er vigtigt man adskiller det at være IF-OMT godkendt muskuloskeletal fysioterapeut (f.eks. DipMT i Danmark) fra at kunne arbejde som fysioterapeut med autorisation i andre lande. Generel autorisation som fysioterapeut kan kræve forskellige procedurer i de forskellige lande. Blandt IFOMT's medlemslande kan der endvidere være lande som har muskuloskeletal uddannelse med et højere akademisk niveau f.eks. Master niveau eller antallet af timer i praksis er højere. Men uddannelserne i medlemslandene er alle IFOMT godkendte og dermed er vejen banet for gensidig anerkendelse af uddannelserne.

Standards Committee håber at mødes i 2010 (måske ved kongres i Spanien), i 2011 WCPT verdenskongres i Rotterdam og i 2012 til IF-OMT verdenskongres i Quebec, Canada.

Martin B. Josefsen og Annalie Basson (IFOMT-formand) ved IFOMT Kongres 2008 i Rotterdam.

FRA IFOMT TIL IFOMPT

Så kom der et »P« ind i vores internationale forbunds navn. Enstemmigt vedtaget fremgår det således tydeligere, at der er tale om et muskuloskeletalt speciale indenfor fysioterapi (og ikke blot »terapi«).

Det rette navn for IFOMPT er således International Federation of Orthopaedic Manual/Manipulative Physical Therapists.

Det internationale forbund repræsenterer lande med uddannelser i manuel/muskuloskeletal fysioterapi. Der er én medlemsorganisation i hvert optaget medlemsland. Som sådan kan medlemslande optages fuldgældigt såfremt man i pågældende land udbyder en uddannelse (eller flere), som lever op til IFOMT's standarder. Dette udmøntes i monitoreringsrunder, hvor de enkelte landes uddannelser med mellemrum bliver observeret, gennemgået og vurderet i samarbejde med landets MT-organisation.

Lande uden godkendte uddannelser, men med interesse herfor, kan ved ansøgning optages som interessegrupper, hvis de arbejder med udvikling af uddannelsen.

IFOMT's vision statement is:

»World-wide promotion of excellence and unity in clinical and academic standards for manual/muskuloskeletal physiotherapists«.

Husk: Næste IFOMT kongres afholdes 2012 i Quebec (se Eventkalender).

Hovedpine Temadag

Hyppige hovedpineformer, udredning og behandling

26. November 2009 kl. 09.30-17.15

Århus Universitetshospital, Skejby

Idé og formål

Temadagen sætter fokus på hyppige hovedpineformer, undersøgelsesmuligheder og behandlingsmuligheder. Der er særligt fokus på de forskellige hovedpineformers karakteristika, differentialdiagnostiske overvejelser og specialiserede behandlingsmuligheder. Emnerne berøres via et bredt multidisciplinært spektrum af foredragsholdere.

Deltagere

100-250 fysioterapeuter, læger, kiropraktorer og andre faggrupper interesseret i området.

Arrangør

Danske Fysioterapeuters Fagforum for Muskuloskeletale Fysioterapi.

Temadagsudvalg: Vibeke Laumann, Henrik Christoffersen og Martin B. Josefsen.

I samarbejde med DFFMF's MIGs (Muskuloskeletale InteresseGrupper) på området

- MIG Nakkebesvær, Hovedpine og Whiplash.
- MIG Kæbeledsbesvær.

Foredragsholdere

- **Lars Bendtsen, Overlæge, Dr. Med.**
– Dansk HovedpineCenter og Neurologisk afdeling i Glostrup og København.
- **Deborah Falla, Assoc. Professor, Physiotherapist, PhD**
– Center for Senso-Motorisk Interaktion, Aalborg Universitet.
- **Rigmor Jensen, Professor, Overlæge, Dr. Med.**
– Dansk HovedpineCenter.
- **Martin B. Josefsen, Muskuloskeletale Fysioterapeut, DipMT**
– Center for Muskuloskeletale Fysioterapi og underviser i DFFMF samt på University College Lillebælt.
- **Roger Kerry, Assoc. Professor, MSc, Musculoskeletal Physiotherapist**
– University of Nottingham, Div. of Physiotherapy Education, UK.
- **Anne Louise Lindecrona Kiær, Fysioterapeut, ExamMT**
– Holbæk Fysioterapi Klinik og underviser på fordybelseskurser i kæbeleds- og biddysfunktion.
- **Bente Thomsen, Speciallæge i Almen Medicin**
– Afdelingslæge på Rygcenter Fyn Ringe og underviser i DFFMF samt på Syddansk Universitet.
- **Bruno Vinther, Psykolog**
– Dansk HovedpineCenter.

Program

	Parallelsessioner	
	Auditorium A	Auditorium B
09.30-10.00 Ankomst, kaffe og rundstykker Plenumsal – Auditorium A	13.50-14.30 Differentialdiagnostik: Røde flag ved hovedpine - v/ Bente Thomsen, Speciallæge i Almen Medicin	Kæbeled og hovedpine – undersøgelse og behandling - v/ Anne Louise Linde- crona Kiær, Fysioterapeut, ExamMT
10.00-10.10 Velkomst	14.30-15.10 Differentialdiagnostik: Klinisk neurologisk undersøgelse ved hovedpine - v/ Rigmor Jensen, Professor, Dr. Med. og Lars Bendtsen, Overlæge, Dr. Med.	Cervikogen hovedpine og neuromusku- lær kontrol i praksis - v/ Deborah Falla, Assoc. Professor, PT, PhD og Martin B. Josefsen, PT, DipMT
10.10-10.50 Hyppige hovedpineformer og deres karakteristika; spændingshovedpine, migræne, medicininduceret hovedpine m.fl. - v/ Rigmor Jensen, Professor, Overlæge, Dr. Med.	15.10-15.30 Pause	
10.50-11.30 Medicinering og hovedpine - v/ Lars Bendtsen, Overlæge, Dr. Med.	15.30-16.10 Trigeminal neuralgi og andre kranieelle smertetilstande - v/ Lars Bendtsen, Overlæge, Dr. Med.	Stress og kronisk hovedpine – sympto- mer, udredning og håndtering - v/ Bruno Vinther, Psykolog
11.30-12.10 Cervikogen hovedpine – ætiologi, diagnostik og behandling - v/ Martin B. Josefsen, Muskuloskeletale Fysioterapeut, DipMT	Plenumsal – Auditorium A	
12.10-12.50 Neuromuscular changes in cervicogenic headache and implications for practice - v/ Deborah Falla, Assoc. Professor, Physiotherapist, PhD	16.15-17.05 Cervical arterial dysfunction – Update and clinical reasoning for practitioners - v/ Roger Kerry, Assoc. Professor, MSc, Musculoskeletal Physiotherapist.	
12.50-13.50 Frokost	17.05-17.15 Opsamling på dagen	

27.-29. November afholdes fordybelseskursus i cervikogen hovedpine i Århus for fysioterapeuter. Se kursuskalenderen på www.muskuloskeletal.dk (Uddannelse / Kursuskalender).

Praktiske oplysninger og tilmelding

Sted

Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus, Auditorium A
Brendstrupgårdsvej 100, 8200 Århus N.
www.skejby.dk

Tid

26. November kl. 9.30-17.15.

Pris

- Medlemmer af DFFMF: kr 1.500,-
- Ikke-medl.: kr 1.700,-

Tilmelding

Senest 15. Oktober 2009.
Tilmelding sendes til Vibeke Laumann: vibeke.laumann@mail.dk
- Husk at oplyse Navn (på deltager), adresse, evt. DF-medlemsnummer og e-mail / telefon.
OBS: Tilmelding først gyldig ved registreret betaling.

Betaling

Gebyret (medlem/ikke-medlem) indbetales i forbindelse med tilmelding på
Konto: 5028 126009-6
- Husk at oplyse Navn (på deltager) og "Hovedpinedag".

Yderligere oplysninger

Kontakt Vibeke Laumann via mail
vibeke.laumann@mail.dk eller telefon 40 81 28 74.

Med venlig hilsen,

Temadagsudvalget, Danske Fysioterapeuters Fagforum for Muskuloskeletale Fysioterapi
Vibeke Laumann, Henrik Christoffersen og Martin B. Josefsen.

Danske Fysioterapeuters
Fagforum for
Muskuloskeletale Fysioterapi

Uddannelse og kurser

Uddannelsen i muskuloskeletal fysioterapi

Specialviden og klinisk ekspertise i diagnostik og behandling af ryg og bevægeapparat.

Uddannelsen i muskuloskeletal fysioterapi varer fire år og tages sideløbende med praksis efter endt grunduddannelse i fysioterapi.

Uddannelsen er internationalt godkendt under verdensforbundet for muskuloskeletal fysioterapi – IFOMT www.ifomt.org. For yderligere information: www.muskuloskeletal.dk/uddannelse

KURSUS	DATO
Dynamisk Stabilitet – Skulder Tårnby	15.-16.09 2009
Differential Diagnostik og Medicinske Sygdomme Vejen	19.-20.09 2009
MF Trin 1A – Diagnostik og behandling af columna lumbalis, pelvis og UE Aalborg	Del 1: 27.-29.09 2009 Del 2: 18.-20.10 2009
MF Trin 1B – Diagnostik og behandling af columna cervicalis, thoracalis og skulder Kastrup	Del 1: 27.-29.09 2009 Del 2: 11.-13.10 2009
Ansigtssmerter og craniomandibulære dysfunktioner Holbæk & Frederiksberg	Del 1: 02.-03.10 2009 Del 2: 30.-31.10 2009
Smerte og Neurodynamik 1 Vejen	03.-04.10 2009
MF Trin 3A – Avanceret mobilisering / manipulation af columna, bækken og ekstremiteter Tårnby	26.-28.10 2009
Case Rapport Kursus Afventer	29.10 + 26.11 2009 & 28.01 2010
MF Trin 2C – Klinisk supervision Tårnby	Del 1: 13.-15.11 2009 Del 2: 04.-06.12 2009
Dynamisk Stabilitet – Intro Tårnby	17.-18.11 2009
MF Trin 3C – Klinisk supervision Afventer	
Cervikogen Hovedpine – Fordybelseskursus (afholdes efter hovedpine temadag 26. november) Århus	27.-29.11 2009

Se den komplette og opdaterede kalender på:
www.muskuloskeletal.dk/uddannelse (vælg Kursuskalender)
 Yderligere info og tilmelding via online kursuskalender.

OBS: Indtil den nye hjemmeside er oprettet kan der være ikke-opdaterede kurser / tilmeldinger. Dette kan have medført ikke-registrerede kursustilmeldinger i august måned. Kontakt Inger Skjærbæk ved spørgsmål ingerskj@post10.tele.dk

Mødekalender

Møder/events, symposier m.m.

online event-kalender:
www.muskuloskeletal.dk/events

2nd Int. Fascia Research Congress 27.-30.10 2009
 Amsterdam Holland

3rd Int. Conference on Movement Dysfunction – Rehabilitation: Art & Science MACP & KC 30.10-01.11 2009
 Edingburgh, UK

Hovedpine temadag DFFMF og DFFMF's interesse-grupper (MIGs) på området 26.11 2009
 Århus

ISEK 2010: The XVII Congress of the International Society of Electrophysiology and Kinesiology 16.-19.06 2010
 Aalborg Kongres- og Kulturcenter

7th Interdisciplinary World Congress on Low Back & Pelvic Pain 09.-12.11 2010
 Hyatt Regency Century Palace – Los Angeles

IFOMT Congress 2012 IFOMT 30.09-05.10 2012
 Quebec Canada